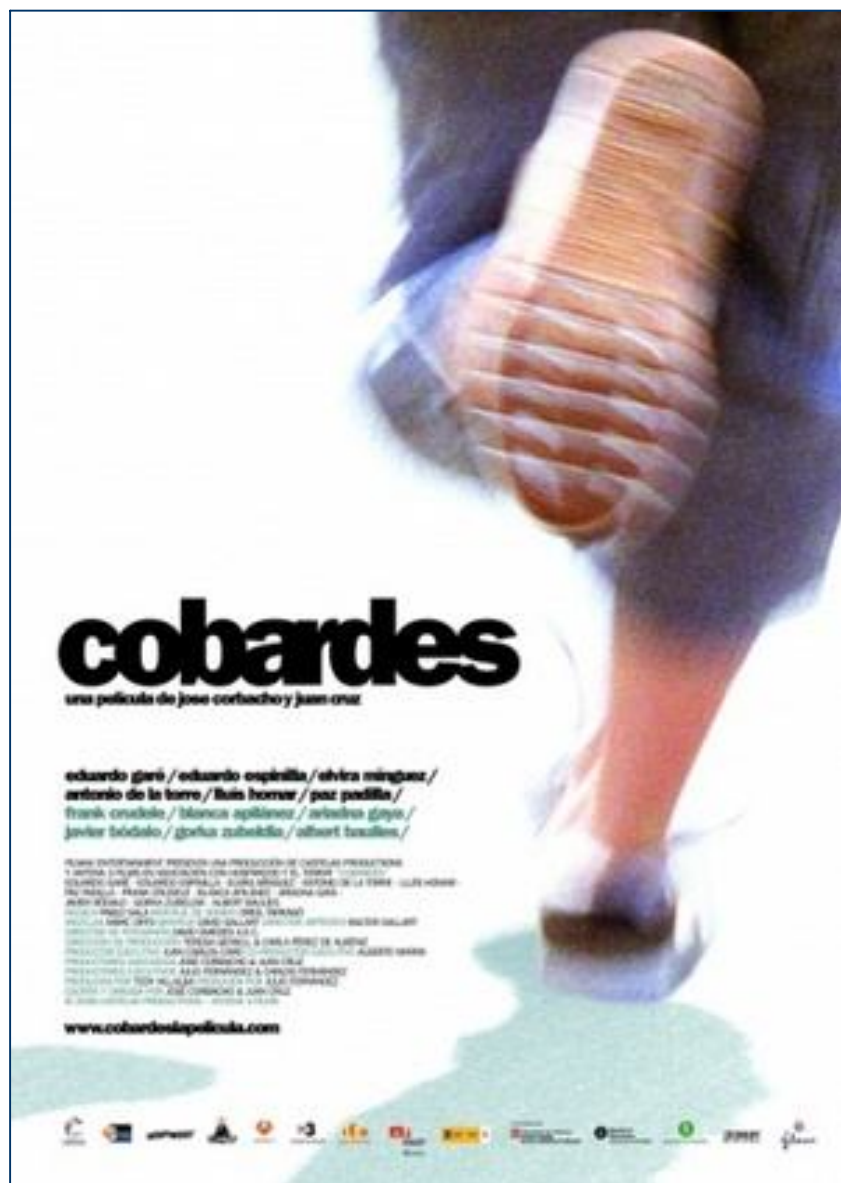

CINEMA^{per a} estudiants

CURS 2008 – 2009

Pel·lícula recomanada per a:
ESO, Batxillerats i Cicles Formatius

Àrees i Temes:
Ètica, Tutoria, Educació per a la Ciutadania, Llengua Catalana

COBARDES

FITXA TÈCNICA I ARTÍSTICA

Direcció i guió: José Corbacho i Juan Cruz.

Interpretació: Lluís Homar (Guillermo), Elvira Mínguez (Merche), Paz Padilla (Magda), Antonio de la Torre (Joaquín), Javier Bódalo (Chape), Eduardo Espinilla (Guille), Eduardo Garé (Gaby), Ariadna Gaya (Carla).

Producció: Julio Fernández i Tedy Villalba. **Música:** Pablo Sala.

Fotografia: David Omedes. **Muntatge:** David Gallart. **Direcció artística:** Balter Gallart. **Vestuari:** María Engo. **País:** Espanya. **Any:** 2008. **Durada:** 89 minuts. **Gènere:** Drama.

SINOPSI

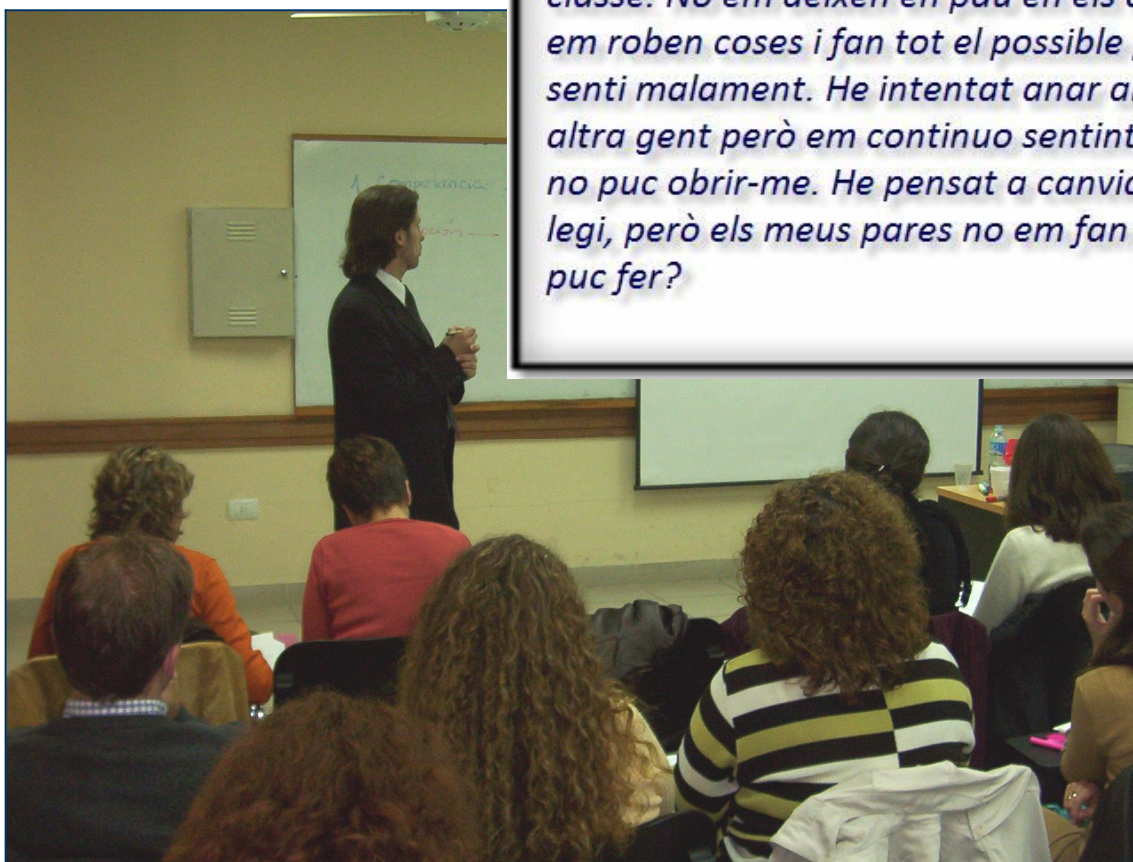
La pel·lícula presenta la història de Gaby, un noi de 14 anys que té por d'anar a l'escola on és maltractat per Guille i la seva colla d'amics. Però Guille té por de defraudar el seu pare i els pares de Gaby i Guille també viuen amb por: de perdre la feina, que la seva família es desfaci, del poder que els envolta... El film, per tant, parla d'incomunicació en sentit ampli i mostra la problemàtica des de diferents punts de vista: els de la víctima, la família, els amics i els professors, aquests últims cansats de fer més de policies que d'educadors.

ACTIVITAT 1.

A vegades ens trobem amb situacions injustes com la que ens presenta el film *Cobardes*. Llegiu el següent missatge que una noia va deixar a la pàgina www.el-refugioesjo.net/foro i responeu les següents preguntes. Després, comenteu el tema a classe.

- Us heu trobat o coneixeu algú que s'hagi trobat en una situació semblant? Com s'ha solucionat?
- És una bona solució el canvi de centre que planteja la noia?
- Quines altres solucions podríeu donar-li a aquesta noia?

Hola. Des que les meves amigues han marxat del centre sofreixo persecució escolar a la meva classe. No em deixen en pau en els descansos, em roben coses i fan tot el possible perquè em senti malament. He intentat anar amb una altra gent però em continuo sentint malament i no puc obrir-me. He pensat a canviar de col·legi, però els meus pares no em fan cas. Què puc fer?

Al centre d'ensenyament, no hi anem únicament a aprendre coneixements de llengües, matemàtiques o història entre altres matèries. La relació amb els companys i companyes és especialment important per al nostre desenvolupament personal perquè amb ells i elles compartim moltes experiències. Per això podem dir que, al centre d'ensenyament hi anem, sobretot, a aprendre a viure i a treballar amb altres persones.

Durant aquesta convivència quotidiana passem moltes

hores junts i probablement tothom, en algun moment, ha tractat o ha estat tractat poc respectuosament per part d'algun company o companya. Si aquesta actuació, que a vegades pot començar amb una simple broma sense mala intenció, es converteix en contínua i repetitiva estem davant d'una situació de maltractament entre companys, com la que ens presenta el film *Cobardes*. I el maltractament ja no és cap broma perquè hi ha algú que pateix. En canvi, amb una broma riu tothom.

Totes les persones tenim el dret a ser ben tractades**ACTIVITAT 2.**

Llegeix aquests textos i comenta'ls a classe.

Totes les persones tenim dret a ser ben tractades i l'obligació de tractar bé els altres. Aquesta obligació de comportar-se fraternalment amb els altres és un principi comú de totes les grans civilitzacions al llarg de la història de la humanitat, ja sigui a Àsia, Orient Mitjà, Amèrica o Europa.

A totes les cultures i religions de l'antiguitat de les quals tenim coneixements podem trobar pensaments com aquests:

"Tot el que una persona no desitja que li facin ha d'abstenir-se de fer-ho als altres." Mahabharata, XII (primer mil·lenni a.C.)

"No facis a un altre el que no vulguis que et facin a tu." Confuci. Diàlegs (551-479 a.C.).

"El que a tu et molesta, no ho facis als altres." Talmud. Sabbath, 31

"Tot allò que voleu que us facin a vosaltres els homes, feu-ho vosaltres als altres." Mateu. Evangelis, 7,12

"Cap de vosaltres és creient mentre no prefereixi per al seu germà el que prefereix per a si mateix." Mahoma. Dites del Profeta (s.VII)

La violència no resol els conflictes, sinó que en crea de nous

En qualsevol relació de convivència es generen conflictes. L'existència d'un conflicte no és un fet negatiu, forma part de la vida i ens ajuda a progressar perquè ens obliga a raonar per superar les dificultats.

En determinades situacions, un conflicte pot degenerar en violència. La violència, però, no resol els conflictes sinó que els agreuja. Per evitar la violència cal resoldre els conflictes de forma racional i constructiva: pensant, dialogant i negociant.

La resolució d'un conflicte passa per diferents fases. Per facilitar la seva resolució és aconsellable anar escrivint sobre el moment en què es troba el procés.

ACTIVITAT 3.

A continuació us presentem sis etapes desordenades per a la resolució d'un conflicte. Quin ordre seria el més lògic per avançar en la seva resolució?

- Escollir la solució que es considera millor i dissenyar un pla per arribar-hi.
- Definir adequadament de quin conflicte es tracta.
- Valorar els resultats obtinguts i, si no són els desitjats, repetir tot el procés de nou per tractar de millorar aquests resultats.
- Buscar les possibles solucions per aconseguir aquests objectius.
- Establir quins són els objectius que s'han d'aconseguir per resoldre'l i ordenar-los segons la seva importància.
- Portar a terme el pla dissenyat.

La força és el dret de les bèsties

ACTIVITAT 4.

Després de veure el film llegiu les següents afirmacions i comenteu-les a classe.

- 1 Si tractes alguna persona de forma injusta i desconsiderada perquè el seu aspecte o la seva forma de ser no t'agrada, per les seves creences o idees...; si pegues, amenges o atemoreixes altres persones...; si insultes, et rius d'elles o fereixes els seus sentiments ... segurament tens un problema que no vols reconèixer.
- 2 Hauries de pensar què et passa i per què necessites molestar altres persones, perquè segurament estàs descarregant el teu mal humor sobre algú que consideres més feble, per així sentir-te més fort.
- 3 Quan una persona n'agradeix una altra, sovint ho fa perquè no és feliç. Si per un moment t'aturessis a pensar com se sent la persona a qui has fet mal, probablement no ho faries.

ACTIVITAT 5.

Llegeix els primers cinc articles de la *Declaració Universal de Drets Humans* i comenta'ls a classe. Quina relació veieu amb el film *Cobardes*?

A la nostra societat actual ens emparen un conjunt de drets que són fruit de molts anys de lluita social.

Després de la Segona Guerra Mundial, els governs del món van considerar necessari recollir en un document aquests drets, per tal d'evitar que en el futur es repetissin les situacions que es van viure durant els anys de guerra. D'aquí va néixer la ***Declaració Universal de Drets***

Humans.

Aquests drets que semblen tan lògics des de la nostra perspectiva actual no sempre han existit ni tampoc són generalitzats al nostre món actual. És per això que contínuament s'han de defensar per part de tots perquè no es torni a situacions del passat.

Article 1

Tots els éssers humans neixen lliures i iguals en dignitat i en drets. Són dotats de raó i de consciència, i han de comportar-se fraternalment els uns amb els altres.

Article 2

Tothom té tots els drets i llibertats proclamats en aquesta Declaració, sense cap distinció de raça, color, sexe, llengua, religió, opinió política o de qualsevol altra mena, origen nacional o social, fortuna, naixement o altra condició...

Article 3

Tota persona té dret a la vida, a la llibertat i a la seva seguretat.

Article 4

Ningú no serà sotmès a esclavitud o servitud: l'esclavitud i el tràfic d'esclaus són prohibits en totes llurs formes.

Article 5

Ningú no serà sotmès a tortures ni a penes o tractes cruels, inhumans o degradants.

ACTIVITAT 6.

Les conductes de maltractament entre companys, com la del film *Cobardes*, poden tenir greus conseqüències per a qui les rep, però també per a qui les fa i per als qui ho contemplen o en tenen coneixement i no fan res per evitar-ho. Un d'aquests casos extremadament greus va tenir lloc l'any 2004 a Hondarribia, País Basc. Llegiu els fets i comenteu-los a classe (extret de DIARIO VASCO. 10-10-2004).

- 21 de septiembre. Jokin, 14 años, estudiante de cuarto de ESO se suicida después de padecer durante un año el maltrato físico y psicológico de sus compañeros.
- Ocho expulsados. El centro expulsa a los ocho presuntos agresores y Educación les asigna tutores para que les escolaricen en sus domicilios.
- Fiscalía. La Fiscalía de la Audiencia de Gipuzkoa califica el caso como «inducción al suicidio, homicidio».

Los padres de Jokin C., estudiante de 14 años en un centro escolar de Hondarribia y que se suicidó el 21 de septiembre, aseguran en una carta abierta que «a nuestro hijo lo suicidaron» y piden respeto a su memoria para que no se reproduzca «el linchamiento que sufrió en vida».

Los padres, Mila y José Ignacio, agregan que sólo quieren saber la verdad, «qué pasó, cómo sucedieron los hechos, por qué nuestro hijo sufrió tanto».

Jokin C. se suicidó después de que la dirección del centro le hubiera aconsejado no acudir a clase el día anterior porque ese día se iba a celebrar una reunión con los ocho alumnos que presuntamente le habían vejado y humillado sin compasión durante más de un año.

Un chico muy inteligente

Jokin era un chico muy inteligente, con un buen expediente académico y que en una ocasión llegó a socorrer a una profesora que no acertaba con un problema informático. Su existencia comenzó a ser una tortura cuando a comienzos del anterior curso escolar, en septiembre de 2003, sufrió una descomposición que no pudo controlar cuando se encontraba en la escuela. Y ésta se transformó en un infierno para Jokin porque algunos compañeros desalmados hicieron del incidente la palanca para convertirle en la diana de burlas, humillaciones, vejaciones y agresiones físicas.

El tormento se recrudeció después de que Jokin y sus amigos fueran sorprendidos fumando porros en un campamento este verano. El monitor escribió a los padres, pero sólo los de Jokin recibieron la carta. Cuando interpelaron al monitor, éste se extrañó de que nadie más se hubiera interesado y es entonces cuando se descubre que las cartas habían sido interceptadas. Esto fue suficiente para que el menor fuera acusado de chivato por quienes le hacían la vida imposible.

Aniversario sin compasión

A mediados del mes pasado comenzó un nuevo curso y los maltratadores le tributaron a Jokin en el instituto una fiesta de aniversario de la gastroenteritis que padeció un año antes. Durante tres días consecutivos sufrió diversas agresiones físicas -entre ellas, machacarle a balonazos en el gimnasio- y decidió no volver a clase. El viernes, 17 de septiembre, la tutora de Jokin llamó a casa para informar a los padres de su inasistencia a clase, y estos comienzan a vislumbrar la verdad. Al día siguiente, el padre de Jokin habló con el padre de uno de los presuntos agresores que le dijo que no volvería a haber más agresiones.

El lunes, 20 de septiembre, Jokin no acudió a clase por recomendación del centro, pues había una reunión con los presuntos maltratadores, y se le pidió que el martes fuera al instituto. Pero ese día, de madrugada, Jokin se arrojó por la muralla de Hondarribia.

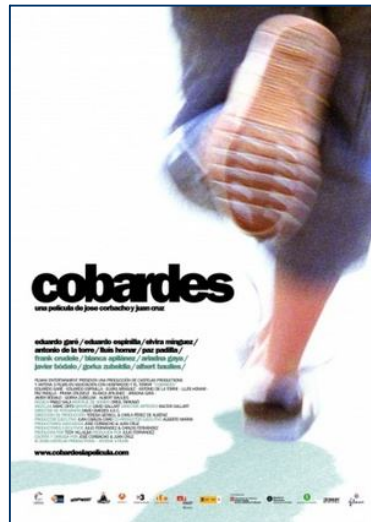
El suicidio no trascendió a los medios hasta una semana después. La Fiscalía de la Audiencia de Gipuzkoa instó a la Ertzaintza a tomar declaración a los ocho presuntos agresores, expulsados temporalmente del instituto, mientras la autopsia del cadáver confirmaba la existencia de hematomas. Tras recibir las diligencias, el fiscal califica el caso como «inducción al suicidio, homicidio».

Los expulsados declararon ante la Ertzaintza el pasado lunes que a Jokin le daban «cachetes y collejas», además de todo tipo de burlas y vejaciones, y que el maltrato al chaval era generalizado en el colegio.

Los padres de estos adolescentes se negaron el jueves a recibir en sus domicilios a los tutores que Educación les había asignado. Piden que sus hijos se reincorporen «a la mayor brevedad» al instituto, pues lo contrario «supondría una discriminación que no se justifica por los hechos objeto del expediente». El viernes, cuatro padres reconsideraron su actitud y autorizaron que sus hijos sean escolarizados en casa por tutores.

DIARIO VASCO. Domingo, 10 de octubre de 2004.

COBARDES

ORGANITZA

CINEMA^{per}a estudiants

INFORMACIÓ I RESERVA

cinemaperaestudiants@cinemacultural.es
Telf. 935403698 / 660070129. Fax.935555070

AMB EL SUPORT DE

Ajuntament de Badalona (Àrea d'Educació)
Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat (Educació i Cultura)
Ajuntament de Mataró (Educació)
Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet (Educació)
Ajuntament de Terrassa (Educació)
Diputació de Barcelona (Àrea de Cultura. Àrea d'Educació)

COL.LABOREN

Centres de Recursos Pedagògics
Maresme I, Maresme III i Ciutat de Badalona
